

Finansdepartementet

103 33 Stockholm

Remissvar Fi2017/03188/FPM

En effektivare flytträtt för pensionssparare

Saco har beretts tillfälle att lämna synpunkter på regeringens promemoria – En effektivare flytträtt för pensionssparare, Fi2017/03188/FPM.

Promemorians innehåll i korthet

I syfte att effektivisera den lagstadgade flytträtten föreslår promemorian tydligare regler i försäkringsrörelselagen (2010:2043) om vilka avgifter som försäkringsföretaget får ta ut vid återköp och flytt. Förslaget innebär att flyttavgiften får avse företagets direkta kostnader för den administrativa hanteringen av återköpet eller flytten. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka kostnader som ska anses som direkta och få ingå i avgiftsuttaget. Vidare får företaget ta ut avgifter för kvarstående anskaffningskostnader som är direkt hänförliga till försäkringen, men att dessa ska anses vara betalda fem år efter avtalets ingående. Förslagen berör individuell personförsäkring enligt försäkringsrörelselagen, men inte kollektivavtalade försäkringar.

Dessa lagändringar föreslås träda i kraft den 1 juli 2018.

Vidare föreslår promemorian klargöranden i inkomstskattelagen (1999:1229) med innebörden att hela värdet i en eller flera pensionsförsäkringar får flyttas till en annan pensionsförsäkring med samma person som försäkrad, utan några beskattningskonsekvenser. Det nuvarande kravet på att den mottagande pensionsförsäkringen ska vara nytecknad föreslås slopas. Därmed kan flera försäkringar slås samman till en försäkring men också till en befintlig försäkring. Man föreslår också att kravet på att den mottagande försäkringen ska vara tecknad av försäkringstagaren i den ursprungliga försäkringen (dvs arbetsgivaren vid kollektivavtalade försäkringar) slopas.

Dessutom föreslås vissa ändringar i skatteförfarandelagen (2011:1244) avseende kontrolluppgifter om pensionsförsäkringar.

Dessa lagändringar föreslås träda i kraft den 1 januari 2019.

Anna Odhner
Utredare/Ombudsman
08-613 48 44
anna.odhner@saco.se

Saco
Box 2206
103 15 Stockholm
Besök: Lilla Nygatan 14
Tel växel: 08-613 48 00
Fax: 08-24 77 01
E-post: kansli@saco.se
www.saco.se

Plusgiro: 5 61 56-3
Bankgiro: 575-8933

Sacos ställningstagande

Saco ställer sig positiv till en tydligare reglering av vilka avgifter försäkringsgivare får ta ut vid återköp och flytt. Det är uppenbart att varken konkurrensen eller självsaneringen inom branschen har varit tillräckligt för att ge rimliga kostnader vid flytt av kapital från individuell pensionsförsäkring. Det finns en betydande konsumentnytta att individen kan flytta kapital från dyra pensionsförsäkringar till försäkringar med lägre avgifter - och därmed högre pension – till en rimlig kostnad.

Saco välkomnar de förändringar i inkomstskattelagen som promemorian föreslår och som tydliggör att det är möjligt att flytta och slå samman flera försäkringar av samma slag till en försäkring. Så sker i praktiken redan idag men det är bra att det är tydligt i lagen vad som gäller. Saco välkomnar också förslaget att slopa kravet på att mottagande försäkring ska vara nytecknad. Det öppnar upp för att kunna flytta pensionskapital från en eller flera försäkringar till en redan befintlig försäkring, vilket inte har varit möjligt tidigare. Dessa förändringar förbättrar möjligheterna för individen att, inom ramen för avtalsområdet, samla fribrev till en eller några försäkringar eller flytta till försäkringsgivare som kan ge bättre villkor och därmed få ner kostnaderna.

Saco kan också se logiken och förstå argumenten för att slopa nuvarande krav på att den nya försäkringen ska tecknas av försäkringstagaren till den ursprungliga försäkringen. För de kollektivavtalade försäkringarna är det arbetsgivaren som juridiskt står som försäkringstagare och därmed tecknar försäkringen samt arbetstagaren som är förmånstagare. I praktiken har arbetsgivarna inom kollektivet i någon mening hanterats som ett kollektiv genom valcentralen och någon formell överföring av försäkringen sker inte vid t ex byte av arbetsgivare.

Saco vill dock understryka den stora vikten av att villkoren för flytt av försäkringskapital och flyttavgifter förblir en fråga för parterna på arbetsmarknaden att lösa inom ramen för sina kollektivavtal. Den föreslagna förändringen får inte innebära ett avsteg från denna princip och öppna upp för flytt av försäkringar utanför kollektivavtalsområdet till försäkringsgivare som inte är bundna till de villkor som parterna har enats om. Det gäller såväl försäkringar och fribrev som är bundna till gällande villkor som fribrev som är bundna till tidigare gällande villkor inom avtalsområdet.

De kollektivavtalade tjänstepensionerna är resultatet av förhandlingar mellan parterna på arbetsmarknaden och är att betrakta som uppskjuten lön. De försäkringsgivare som meddelar försäkring inom respektive avtalsområde är upphandlade eller anslutna och bundna att följa de villkor som parterna enats om. Det har bl a resulterat i mycket konkurrenskraftiga

avgifter för försäkringarna men också jämförelsevis låga flyttavgifter. Att frångå denna ordning, vare sig det gäller aktiva försäkringar eller fribrev skulle allvarligt undergräva den svenska modellen och bryta det kollektiva ansvaret för tjänstepensionerna. Det skulle även öppna upp för försäkringsmäklare att locka arbetstagare att flytta ut sina försäkringar till dyra lösningar med höga avgifter utanför avtalsområdet och därmed lägre pension.

Saco har inget att erinra mot förslaget att det ställs krav på att utbetalning inte får ha påbörjats på en mottagande befintlig försäkring, dvs den befintliga försäkring som kapitalet flyttas till.

Sveriges akademikers centralorganisation

Lena Granqvist

Anna Odhner